

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK! XXI. (XXXVII.) ÉVFOLYAM, 33. SZÁM 2026. AUGUSZTUS 15.

400 FORINT

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

AUGUSZTUS
20.

Szent István
és mi

1046.hu

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

Szent István és mi

Ötvenhárom királyt tart számon a magyar történelem. Legalábbis eddig, mivel 1918 óta nincs koronás uralkodónk. Hogy lesz-e a jövőben, nos, ennek viszonylag kicsi a valószínűsége. A korona mindenesetre kéznél van. Ha szükség lesz rá, nem múzeumból kell előcipelni, ott van a parlamentben.

Királyainkat már jórészt elfelejtettük. Uralkodtak a magyarság felett, de ez még kevés ahhoz, hogy az utókor utcát nevezzen el róluk, vagy arcképüket bankjegyeken örökítse meg.

Szent Istvánra emlékezünk, az arcképével is találkozunk nap, mint nap a 10 ezer forintos bankjegyen. Hát igen, 1997-ben vezették be ezt a bankjegyet. Akkor még azt hitték vagy hittük, hogy legnagyobb királyunk helye a legnagyobb pénzünkön van. De az infláció könyörtelen. Röpké négy év múlva jött a 20 ezres, Deák Ferenc képével. Szörnyű belegondolni, hogy ki mindenki kerülhet még a bankókra, ha ilyen szépen halad a gazdaság.

A kor szavát megérteni, helyet találni népünknek a világban, életet és biztonságot adni millióknak, nos, ezt kevesen tudták. Szent István vitathatatlanul közéjük tartozik.

Nem volt mártír, nem vezetett szabadságharcot, egyszerűen csak alkotott. Megteremtett egy új országot, egy új létformát, egy új gondolkodást.

István rendelkezett azzal, amivel sok későbbi koronás és koronázatlan utóda nem. Amikor trónra lépett, volt koncepciója, volt víziója a jövőről. Tudta, hogy mit kell csinálni. Istvánra emlékezve nehéz felfogni, hogy bárki is hogyan vállalkozhat egy ország vezetésére, ha világképe nem terjed túl önmagán.

István felismerte, hogy a Nyugatot nem tudjuk a kalandozásokkal, azaz fegyveres úton legyőzni. Ki kell velük egyezni, mielőtt ők törölnek el bennünket a föld felszínéről.

A Nyugat fejlettebb volt és szervezettebb. Pár évtized múlva Bolognában megjelenik az első egyetem, amire mi még majdnem négyszáz évet várunk. A Nyugatot nem másolni kell, vélte István, hanem a tudását átvenni és a haza javára fordítani. A tudással felvértezett, gazdaságilag megerősödött magyarság aztán behozhatja a Nyugatot, sőt talán le is hagyhatja.

Istvánnak köszönhetjük a mindenkori magyar külpolitika alapelvét: mindig több lábon kell állnunk! Válassz szövetségest, akiben bízol, de soha se fekédj le neki, mert akkor gyarmat leszel. Legyenek hidak a másik oldal felé is, működj velük együtt, de okosan, mértékkel!

István a formálódó német-római birodalommal szövetséget kötött, de nyitott volt kelet, a bizánci birodalom felé. Német lovagok bőséggel voltak az akkori Magyarországon, de István királysága nem lett gyarmat.

A kérdés évszázadok óta ugyanaz, de nem mindig sikerül istváni választ adni. A két világháború között például Németország mindent kiszívott belőlünk és a végén vele együtt pusztultunk.

A NATO-ba és az EU-ba abban a hitben léptünk be, hogy minden a mi javunkat szolgálja majd. Ma már tudjuk, hogy nem így van. Az Orbán-kormány megpróbált lavírozni, de nem értette meg, hogy ennek a rendszernek a lényege a pénz, és itt mindig a gazdagabbak parancsolnak. A Tisza-kormány megteszi, amit az EU az előző kormánytól erőszakkal se tudott elérni: feltétel nélkül kiszolgálja a Nyugat urait, gyarmati sorsot szánva a magyarságnak.

István felismerte, hogy szilárd ideológiára van szükség. A vándornépek sokszínű hite nem nemzetformáló tényező. Vállalta a kereszténység felvételét, maga is megkeresztelkedett. Az új vallás erőt, magabiztosságot adott a népének.

Ma éppen a saját erőnkbe vetett hittől fosztanak meg bennünket. A liberálisok mindent viszonylagossá tesznek, a káoszt tekintik értéknek a rend helyett. A valóságtól egy virtuális világba térítik el a milliókat, hogy utána akadálytalanul uralkodhassanak felettük.

Első királyunk államot alapított. Törvényeket hozott, szabályozta az élet szinte minden pillanatát. Tudta, hogy az állam működéséhez rendre van szükség. Rend akkor van, ha az emberek elismerik a törvényeket. A nép akkor vallja magáénak a törvényt, ha az ésszerű, segíti az életét, és ha tudja, hogy azokat mindenki betartja.

István korában a demokrácia szó aligha volt ismert kis hazánkban, de István tudta, hogy az Isten kegyelméből kapott hatalom sem korlátlan. Büntetlenül nem írhatod át a szokásokat, a hagyományokat. A királyság nem hivalkodás, nem önmutogatás, hanem kormányzás.

„Légy szelíd, hogy sohase harcolj az igazság ellen. Légy becsületes, hogy szándékosan soha senkit gyalázzal ne illess. Légy szemérmes, hogy elkerüld a bujaság minden bűzét, valamint a halál ösztönzőjét” – írta István fiának szóló intelmeiben. Célszerű lenne az Országház falaira nagy betűkkel kiírni.

Augusztus 20-án az államalapításra és első királyunkra emlékezünk. De az ünnep több, mint egy történelemóra.

Szent István figyelmeztet bennünket. Egy országot vezetni nagy felelősség. Felelőtlenül hozzáállni, felelőtlenység. Idegenektől tanulni bölcsesség, alávetni magunkat akaratuknak butaság. A népet szolgálni államférfiúi erény, a néppel játszani főben járó bűn.

A tapasztalatokat, a tanulságokat kell értenünk, amelyek nélkül, ahogyan István mondta fiának, „itt nem tud senki uralkodni, sem az örök uradalomba bejutni.”

Románia katonai segítséget ad Ukrajnának?

A román hatóságok közvetlen katonai támogatást nyújtanak Ukrajnának. Erről a TASS-nak nyilatkozott Jurij Pilipson, az orosz külügyminisztérium második európai osztályának igazgatója. A diplomata szerint a Giurgiulești kikötő tranzitsomóponttá vált a katonai célú szállítmányok Ukrajnába juttatásához. Ezt a kikötőt, amelyen keresztül a moldovai vízi import és export több mint 70%-a halad át, korábban Románia vásárolta meg. Románia Ukrajnának nyújtott támogatása „kétségeket ébreszt a Džurđulești kikötő használatának valódi céljait illetően” – tette hozzá a diplomata.

Fotó: portseurope.com

Sok szeretettel Putyinnak!

Fotó: president.gov.ua

Az alábbi képet küldhette Aleksandar Vučić szerb államfő, Oroszország „szövetségese és barátja” Putyin elnöknek, miután az oroszok ellen háborút folytató Zelenszkij ukrán elnököt fogadta Belgrádban. Hogy mit szól hozzá Putyin, nem tudjuk. Nekünk felfordul a gyomrunk.

Szerbia: vége a hintapolitikának?

Fotó: tanjug.rs

Legkésőbb három hónapon belül választások lesznek Szerbiában – jelentette be a szerb államfő. A választás fontos eleme lehet Szerbia teljes irányváltásának. Vége a hintapolitikának, irány a Nyugat!

Királyság lehet Csehországból?

Fotó: twimg.com

Petr Pavel cseh köztársasági elnök fogadta Habsburg Károly főherceget, a Habsburg-dinasztia képviselőjét és kijelentette: nem látna problémát abban, ha Csehország alkotmányos monarchia lenne.

A zene ünnepe a KNDK-ban

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban megünnepelték a nemzeti szimfonikus zenekar megalakításának 80. évfordulóját. A rendezvényen részt vett Kim Dzsong Un, a KNDK párt- és állami vezetője.

Vége az Otthon Startnak?

A Magyar Nemzeti Bank április végi adatai szerint a bankok 1350 milliárd forintnyi Otthon Start-hitel-szerződést kötöttek, amelyből 38 488 lakás vásárlását vagy építését finanszírozták. A Világgazdaság (vg.hu) információi szerint a Tisza-kormány megszüntetheti ezt a népszerű hitellehetőséget.

Fotó: Shutterstock

BELFÖLD

„Megnyugtató partneri viszony”

Fontos közlemény jelent meg a MAZSIHISZ oldalán: „Az április 12-i választásokat követően a protokolláris gesztusok szintjén messze túlmutató, intenzív munka kezdődött a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) és a Magyar Péter miniszterelnök által vezetett Tisza-kormány között. Magyarország legnagyobb zsidó felekezete a szervezetet megillető súllyal szerepel a kormány partnerei között. A Mazsihisz képviselői ott ülnek a tárgyalóasztaloknál, amikor a hitelétről, oktatásügyről, biztonságpolitikáról, szociál- vagy külpolitikáról folynak egyeztetések az új kormány elképzeléseiről, valamint a Mazsihisz számára elsődlegesként kezelt fejlesztésekről.”

Megint átvertük a népet!

A Tisza újra elszórakozott a néppel. Valójában az emberek abszolút többsége azt sem tudja, hogy ki az a Baka András. Azt meg főleg nem, hogy miért pont ő a jó köztársasági elnöknek. Döntött a Tisza frakció, hogy őt jelölik, utána ugyanezek a parlamentben meg is szavazzák. Aztán röhögnek a markukba. Megint átvertük a népet!

Egyeztetés a szakszervezetekkel

A Magyar Szakszervezeti Szövetség közölte, hogy a Szociális és Családügyi Minisztériumban Kátai-Németh Vilmos miniszterrel egyeztetésre került sor. „A megbeszélés legfontosabb eredménye, hogy ígéretet kaptunk: a kormány a jövőben egyenrangú partnerként vonja be a szakszervezeteket a dolgozókat érintő döntések előkészítésébe. Az egyeztetésen szóba került a napokban indított #VanegyHóhatár kampányunk és a december 24-i munkaszüneti nap kérdése is!”

A demokrácia megcsúfolása

Társadalmi egyeztetés indult a Budapest–Belgrád vasútvonal új menetrendjéről és a hozzá kapcsolódó autóbusz-hálózatról – jelentette be Vitézy Dávid közlekedési és beruházási miniszter a Facebookon. Az utasok augusztus 14-ig mondhatják el véleményüket és tehetnek javaslatokat a tervezett menetrendről. Ez már döfi! Csakhogy ez nem demokrácia, ez a demokrácia megcsúfolása. Egy vasúti fővonal menetrendjét nem lehet népszavazáson eldönteni. A hír bejelentéséhez miniszter úr elegáns zoknit vett fel.

Paks: hasznos ügy mellé álltunk

A paksiakat ma talán jobban foglalkoztatja az atomerőmű sorsa, mint december 24-e, de ennek ellenére vannak aláírók. Többet kell magyarázni, de a munka nem haszontalan. Az emberek látják, hogy a Munkáspárt ismét egy hasznos ügy mellé állt, a dolgozó emberek érdekeiért cselekszik.

Zuglói: elindult a népszavazási gyűjtés

A Munkáspárt zuglói tagjai az elsők között kezdték meg az aláírások gyűjtését. Fontos és jó a téma, indokolt a kereskedelmi dolgozók kérése, hogy december 24-én ne kelljen dolgozni, vélik a zuglóiak. Sokan nem értik azonban, hogy miről is szól a gyűjtés, nincs eléggé reklámozva a KASZ akciója.

Kuba – véget ért a világtalálkozó

Két napos tanácskozás után a múlt szombaton Havannában lezárult a Kommunista és Munkáspártok 24. Nemzetközi Találkozója. A fórumon 48 politikai párt több mint száz képviselője vett részt. A találkozón beszédet mondott Miguel Díaz-Canel Bermúdez, a Kubai Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára. A találkozó tartalmi kérdéseiről a későbbiekben részletesen beszámolunk.

PÁRTÉLET

Nógrád: rajtunk ne múljon a népszavazás!

Nógrádban is komolyan vették tagjaink a párt felhívását. A meleg ellenére lelkesen gyűjtötték a népszavazási aláírásokat. Rajtunk ne múljon!

Köszöntjük Korea népét

Augusztus 15-e ünnep a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban, a felszabadulás napja. Ez az egyik legfontosabb nemzeti ünnep, amely arra emlékeztet, hogy 1945-ben ezen a napon ért véget a 35 éves japán gyarmati uralom. Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke levélben fejezte ki a Munkáspárt jókívánságait Kim Dzsong Un-nak, a Koreai Munkapárt főtitkárnak, az Államtanács elnökének.

Közlemény!

A következő, augusztus 21.-én esedékes lapszám kimarad. Azt követő héten augusztus 28.-án jelenik meg A Szabadság hetilap.

Harcolj a hazugság és a tudatlanság ellen!

A SZABADSÁGBAN ÚJ SOROZATOT INDÍTOTTUNK. „HARCOLJ A HAZUGSÁG ÉS A TUDATLANSÁG ELLEN!” MONDJUK KI AZ IGAZSÁGOT, A TÉNYEKET A SZOCIALIZMUSRÓL ÉS LEPEZZÜK LE A HAZUGSÁGOT, A MANIPULÁCIÓT! LEGUTÓBB A GULÁGHOZ FÜZŐDŐ HAZUGSÁGOKAT LEPLEZTÜK LE.

MOST OLYAN TÉMÁT VÁLASZTUNK, AMIT NAP MINT NAP HALLUNK. AZ ÁLLAM ROSSZ GAZDA! CSAK A MAGÁNTULAJDON VISZ ELŐRE. EZT ÁLLÍTOTTÁK SOKAN NEGYVEN ÉVE, AMIKOR A SZOCIALISTA IPART VERTÉK SZÉT A RENDSZERVÁLTÓK. EZT ÁLLÍTJÁK MA IS AZOK, AKIK ISMÉT KÜLFÖLDI TULAJDONBA AKARJÁK ADNI A MAGYAR GAZDASÁGOT.

AZ IGAZSÁG ÉS A HAZUGSÁG A SZOCIALISTA ÁLLAMI TULAJDONRÓL

Az „állam rossz gazda” egy közgazdasági és politikai nézet, amely szerint az állam kevésbé hatékonyan és drágábban működtet gazdasági cégeket vagy vagyontárgyakat, mint a magánkézben lévő vállalkozások. Arra hivatkoznak, hogy bürokrácia van, nincs igazi verseny, politikai döntések alapján működnek, magasak a működési költségek.

A szocializmus lényege a társadalmi tulajdon. Magyarországon a társadalmi tulajdonnak két típusa volt, az állami és a szövetkezeti tulajdon.

A társadalmi tulajdonra épült a szocializmus egész rendszere. A dolgozó osztályok gyakorolták a politikai hatalmat. Ők hozták a törvényeket, védték a szocialista rendet.

Mivel a szocializmus idején 1988-ig a vállalatok 98 százaléka állami tulajdonban volt, a szocialista állam a tervgazdálkodás eszközével irányította a gazdaságot.

A szocialista állam biztosította a gazdaság működését. A megtermelt profitot összpontosította és a társadalom szükségleteire fordította. Ingyenes egészségügyet és oktatást tartott fenn. Olyan bérrendszert, amely nem engedte sem azt, hogy egyesek milliomosok legyenek, de azt sem, hogy teljesen elszegényedjenek.

A szocialista állami vállalatokra több feladat hárult:

Egy, ellátni az országot ruhával, gyógyszerrel, cipővel, műszerekkel, vagyis megtermelni a profiljukhoz tartozó termékeket. A szocialista vállalat elsődleges célja nem a profit termelése volt, hanem a használati érték előállítás.

Kettő, munkát adni az embereknek. A teljes foglalkoztatottság a szocializmus alapcélja volt.

Három, olyan jövedelemhez juttatni a dolgozókat, amely biztos megélhetést biztosított. Emellett segítettek a dolgozók szociális gondjainak megoldását, részt vettek az üdültetés, a segélyezés szervezésében.

Négy, biztosítani az ország gazdasági függetlenségét és növekedését.

A magyar állami vállalatok sikeresen oldották meg feladataikat.

RICHTER GEDEON GYÓGYSZERGYÁR

Egy, a magyar állami ipar fantasztikus gazdasági teljesítményt nyújtott. Az Ikarus évi 12-13 ezer autóbust gyártott és az európai buszipar nagyjai közé tartozott.

A kőbányai gyógyszergyár, a Richter Gedeon termékeinek 75 százaléka exportra ment. Olyan termékekkel látta el a világot, mint a Cavinton. A Fabulon termékek évtizedeken át hódítottak itthon és külföldön.

A Ganz-MÁVAG ellátta a MÁV-ot korszerű mozdonyokkal és motorvonatokkal. A dunakeszi és győri gyárak vasúti személykocsikat biztosítottak.

A Május 1 Ruhagyár az ország legnagyobb konfekcióüzemei között volt. Az *Elegant* márkájú, angol szabászatot követő öltönyök, kosztümök és kabátok a hazai piac mellett a KGST-országokba, sőt nyugati államokba (USA, Kanada, Japán) is eljutottak.

Fotó: pestbuda.hu

piac eszközeinek működését, de a szocialista állam felügyelete alatt a szocializmus, a nép boldogulása érdekében.

AZ IGAZSÁG ÉS A HAZUGSÁG A TÖKÉS ÁLLAMI TULAJDONRÓL

A kapitalizmus lényege a tőkés magántulajdon. A tőkés befekteti a tőkéjét, profitra tesz szert. Ez működteti a gazdaságot.

MÁJUS 1 RUHAGYÁR

Ezek és sok más állami vállalat jó termékeket, nyereségesen gyártott. Jelentős részük konkurenciát is jelentett az EU-országok cégeinek. Nem véletlen, hogy a nyugati tőke a rendszerváltáskor ezeket a cégeket igyekezett megszerezni.

Kettő, az állami vállalatok sikeresen oldották meg az emberek foglalkoztatását. Segítették általános és szakmai képzésüket. A vállalatok üzemi étkezdéket, üzemorvosi ellátást biztosítottak. Óvodákat és bölcsődéket tartottak fenn. Üzemi könyvtárak, kultúrházak működtek.

Három, az állami vállalatok biztosították az üzemi demokráciát. Működtek az üzemi három-, illetve négyszögek a vállalat vezetéséből, a szakszervezet, az MSZMP és az ifjúsági szervezet képviselőiből.

Az állami vállalatok sok mindent nem tudtak megoldani. Nem sikerült mindenütt és tartósan érdekelté tenni a dolgozókat a minőségi munkában. Nem mindig sikerült a tulajdonosi szemléletet kialakítani a dolgozóknál. Volt bürokrácia is.

Ezek olyan problémák, amelyekkel más szocialista országok is találkoztak és keresték a megoldásokat. Könnyen lehet, hogy ha nincs rendszerváltás, a magyar szocializmus is megtalálta volna a jó válaszokat.

Akik a szocialista állami vállalatok rendszerét támadták, valójában a szocializmust akarták felszámolni. Nem a gazdaság működése volt a kérdés, hanem a tulajdon. A jó állami cégeket akarták megszerezni, felszámolni a szocializmus elveit, és a saját profitjuk érdekében kiszákmányolni a dolgozókat.

Ma a kínai sajátosságú szocializmus gyakorlatában sok mindenre sikerült megoldást találni. A kínai modell összekapcsolja a tulajdon különböző formáit. Engedi a tőkés

a törvényeket, biztosítja a magántőke sérthetetlenségét, védi a tőkét a tőkeellenes erővel szemben.

Állami tulajdon minden tőkés országban van. A mértéke az adott ország tőkésosztályának érdekeitől függ. A tőkés állami tulajdon is tőkés tulajdon, csak nem egyes tőkés tulajdonában van, hanem a tőkésosztály közös tulajdonát megtestesítő állam tulajdonában.

A tőkés számára nem az a fontos, hogy valamilyen konkrét árut, ruhát, játékot vagy fegyvert gyártson. A tőkés profitot akar, és mindegy, hogy azt milyen termék előállításával éri el. A tőke ezért mindig abba a gazdasági ágba megy, ahol a profit a legnagyobb.

A társadalom, a gazdaság működéséhez azonban szükségesek olyan dolgok, amelyek termelése túl drága, nem hoz a magántőkésnek elég profitot. Ilyen általában a vasút, a közlekedés, az energiaellátás, a környezetvédelem és sok minden más.

Ilyen esetekben a tőkésállam érvényesíti a tőke közös érdekeit, és tőkés állami vállalatokat hoz létre. A tőkés állami vállalat az állam támogatásával átvállalja azt a kockázatot, amit adott pillanatban az egyéni tőkés nem vállalnak.

MÁJUS 1 RUHAGYÁR ÉTKEZDÉJE

Fotó: Fortepan/Képszám: 111058

Fotó: Fortepan/Képszám: 193592

GANZ MÁVAG GYÁRTÓCSARNOKA 1983-BAN

Számos nézőpontból szokta kritika érni az állami vállalatokat. Az érvelés szerint az állam nem jó gazda, az állami vállalatok nem termelnek elég profitot és nem hatékonyak.

Az állami vállalatok általában a gazdasági növekedés hajtóerejéül szolgálnak, és gyakran közfeladatot látnak el. Bevételek jelentenek a központi költségvetés számára, miközben előmozdítanak közpolitikai célkitűzéseket. Más esetekben olyan szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek a piaci szereplőknek nem érnék meg. E társaságok fontos szerepet játszanak az ország modernizálásában, és általában olyan ágazatokban jönnek létre, mint az infrastruktúra üzemeltetése, a stratégiai iparágak, többek között a banki szolgáltatások, az egészségügy, energiaellátás vagy a telekommunikáció.

A vasútépítés például sokba kerül, az egyéni tőkes nem tudja vállalni. De vasútra szükség van a gazdaság működéséhez. Ilyen esetben az állam összpontosítja az egyéni tőkések adóinak egy részét, és megépíti a vasutat. Később, amikor a vasút már hasznot is hoz, sor kerül a vasút legjövedelmezőbb részeinek privatizálására. Ez történt Magyarországon is, amikor a MÁV-ból kivették a teherszállítást és magáncégek vették meg.

A tőkés gazdaság két modelljét látjuk. A liberális modell minimálisra csökkenti az

állam szerepét, és engedi érvényesülni a magántőkét. Az államkapitalista modell az államot aktívan bevonja a gazdaság működésébe.

A liberális modell jegyében az MSZP-kormányok eladták az állami tulajdonú energiaszolgáltatást, a vízellátást, a hadiipart. Ez oda vezetett, hogy a lakosság terhei megnöttek, másrészt veszélybe került az ország függetlensége.

A Fidesz visszavásárolta ezeket a vállalatokat. Megértette, hogy a lakosság további terhelése olyan társadalmi elégedetlenséghez vezethet, amelyek veszélybe sodorhatják a kapitalizmust. Másrészt, megértették, hogy a magyar nemzeti tőke fejlődéséhez szükség van arra, hogy a nemzeti piacon magyar tőkevételek legyenek. Az államosítás mellett így került sor új állami vállalatok létrehozására a hadiipar, az űrkutatás és több más területen.

Magyarországon 2010 után olyan vállalatokban, illetve szektorokban emelkedett az állami tulajdon, mint a hazai olaj- és energiaágazat, így a MOL vagy a hazai áramszol-

gáltatók. A vízközmű esetében, például a francia tulajdonostól került annak 48%-os részesedése az önkormányzathoz. Továbbá a magyar állam közreműködött abban, hogy hazai tulajdonba kerüljenek a Magyar Bankholding tagjai. A szintén stratégiai ágazatok közé tartozó telekommunikációs szektorban működő Vodafone is nemzeti tulajdonba került.

A tőkés állami tulajdon elleni érvek között a leggyakoribbak a profit és a hatékonyság háttérbe szorulása. Ugyanakkor a felsorolt szektorokrésze húzóágazat. Ronthatja-e a profitabilitást a tulajdonos? Ha egy állami vállalat nyereségessége elmarad egy piaci szolgáltatótól, annak oka lehet az is, hogy közszolgáltatást nyújt, és a lakosság szélesebb köre fér hozzá a szolgáltatáshoz nyomottabb áron, mint ha egy profitorientált cég végezné ugyanazt a tevékenységet.

A Munkáspárt a tőke és a pénz uralma, a kapitalizmus ellen küzd. Ugyanakkor úgy véljük, hogy a tőkés viszonyok között is állami tulajdonban kell lenniük a stratégiai ágazatoknak, a közlekedésnek, az energiaellátásnak, az egészségügynek, az oktatásnak.

A dolgozó tömegek jobban érvényesíthetik érdekeiket az állami tulajdon esetében. A stratégiai ágazatok állami tulajdona egyben az ország függetlenségének is egyik biztosítója. Az erős állami tulajdon, a gazdaság feletti nemzeti ellenőrzés nagyobb biztonságot ad az országnak.

A tanulás legyen: tanulás!

KÓKAYNÉ LÁNYI MARIETTA

Kókayné Lányi Marietta közoktatásért felelős államtitkár „Legyen élmény a tanulás!” címmel javaslatcsomagot juttatott el az iskoláknak az alsó tagozat gyermekközpontú megújítása érdekében. Az ajánlások célja, hogy a tanulás élményszerűbbé váljon, az iskolai mindennapok pedig jobban igazodjanak a gyermekek életkori sajátosságaihoz.

A javaslatcsomag 14 pontja:

1. Gyermekbarát iskolakezdés és napirend
2. Rugalmas óraszervezés: rövidebb órák és komplex blokkok
3. Hosszabb mozgásos szünetek, nyugodt ebédidő és pihenőidő
4. Az óraszámok és tanulási tartalmak rugalmas elosztása
5. Komplex, tantárgyközi élmény- és projektnapok
6. Iskolán kívüli tanulási helyszínek rendszeres használata
7. Az alsó tagozatos házi feladat észszerű korlátozása
8. A fejlesztő értékelés megerősítése
9. A mindennapos testnevelés élményszerű megszervezése
10. A művészeti nevelés és a művészettel nevelés láthatóvá tétele
11. Tapasztalati természettudományos és matematikai tanulás
12. A délutáni időszáv gyermekközpontú újragondolása
13. Mindennapos mese, felolvasás és történehallgatás
14. Bántalmazásmegelőzés és biztonságos iskolai környezet

Mindegyik ponthoz

- elérni kívánt cél
- javasolt szakmai megoldás
- konkrét intézményi teendő

iránymutatás tartozik.

Szemünk előtt megjelenik a mai gyermekgeneráció, amely már nagyon nehezen viseli – a szüleikkel együtt –, hogy iskolába kell járnia. Mi, idősebbek pedig egyre nehezebben viseljük, hogy a fiatalok az iskolában nem tanulnak, utána pedig nem örömmel dolgoznak. Ez egy kötélhúzás. A gyerekek azért küzdenek, hogy ne legyenek kötelezettségeik, a felnőttek pedig azért, hogy ennek ellenére mégis okosodjanak. Ennek a terméke ez a javaslat.

Felismerjük a liberális oktatáspolitikát, amit egyszer már sikerült túlélnünk. Már megint a pedagógusokra hárítja a többletmunkát a kormány. A korábbi liberális kormányzás alatt is egyre ügyesebbek és okosabbak lettek a pedagógusok. Amikor a liberális miniszter megálmodta, hogy holnaptól versbe szedve kell a tananyagot tanítani, a pedagógusok megmutatták, hogy akár énekelve is tudnak tanítani. És amíg ez kialakult, az ő képességeik rengeteget fejlődtek.

Lassan ideje lenne a pedagógusokat felszabadítani. Hirdessük ki: kedves pedagógusaink, holnaptól újra taníthatok! Újra lesz szigorú tananyag, újra lesz világos értékelési normarendszer, visszatérünk ahhoz a korszakhoz, amikor a tanár tanított, a diák tanult, a szülő pedig együttműködött az iskolával!

Nem, nem azért, hogy a pedagógusok végre szusszanhassanak egyet. Hanem azért, hogy a gyerekek végre megint elkezdjenek tanulni.

Először is: az életkor előrehaladtával a gyerek óvodásból iskolás lesz, diákból dolgozó lesz, utána pedig önállóan fogja beosztani az idejét és energiáját. A váltások legyenek váltások, nőjön fel a fiatal, aztán az idős az új feladataihoz, lépjen át az egyik szerepből a másikba. Ne gyerekbarát legyen az oktatáspolitikai, hanem fejlődésbarát.

Másodszor: A kevés tananyag nem arra való, hogy a tanulási időt ne töltsük ki. A tanulás nem kényszerű együttlét bizonyos felnőttekkel és gyerekekkel, hanem fejlődés. Nem játék, hanem munka. Jelenjen meg az életünkben ez a váltás nap mint nap és óráról órára. Ez a felkelés ideje, ez az iskolába indulás ideje, ez a tanulás ideje, ez a pihenés ideje. Nem kell ezeket se összefolytatni.

Harmadszor: Nem azt várjuk el az oktatástól, hogy könnyen menjen. Azt várjuk el, hogy tegnapi önmagunknál még többé, még jobbra tegyen bennünket. Ehhez gyakran el kell fáradnunk, gyakran nehézségbe ütközünk, de ezek növelik a sikerélményt. Nem az élményt kell hajszolnunk, hanem az apró, folyamatos eredményeket.

Végül: a tanulás célja nem a sok ész meg a nagy okosság, hanem a felnőtt életre való biztonságos felkészülés.

A matematika példáján bemutatva:

Az óvodásokat nem kell számolni tanítani. Az óvodában mesélni, énekelni, mozogni, rajzolni kell, hozzászokva közben az irányt mutató felnőttekhez és a társakhoz. Nem baj, ha szóba kerülnek a számok, kinek van több piros pontja, 5 piros pontot beváltunk egy aranypontra. A mesékben is előjönnek a számok, a három testvér, a hét törpe. Mint ahogy a betűk is előjönnek (ki van írva a kapura, hogy ÓVODA), noha azokat sem tanítjuk.

Az alsó tagozat első két osztályában képeket kell társítani a számokhoz. Első osztályban nem túllépve a 20-as számkörön, a számokat le kell rajzolni, meg kell fogni, rakosgatni kell. Nem érdekes, hogy valaki fejben is össze tudja adni a 3-at a 8-cal, be is kell mutatnia, korongokkal, rajzzal.

Ha a számokhoz képeket és cselekvést társítunk, senki nem lesz diszkalkuliás. Második osztályban már lehet növelni a tétet, gyakorolni a fejben számolást a 100-as számkörben. Esetleg 10-et érő nagyobb korongokat is használva.

Igenis, legyen házi feladat! A házi feladat nem a szenvedés meghosszabbítása, hanem megerősítés. Úgy kezdődjön az új matekóra, hogy egyeztetjük a házi feladatot. Szokja meg a gyerek, hogy a tanulásban van egy önálló rész, amikor ő határozza meg a teljesítés időpontját, ő illeszti be a feladatot a délutáni napirendjébe, felidézi az órán tanultakat, igyekszik jól megoldani, és kíváncsi rá másnap, hogy jól csinálta-e.

Ha valakinek nagyon nem megy az odafigyelés, az sajnálatos otthoni problémákat takar. Normális gyerek 6-7 éves korban már érdeklődik a számok iránt, az a rendellenes, ha valaki nem. Be kell vonni a családsegítő intézményeket a problémák kezelésébe, nem a gyerek, hanem a szülők irányában. A családsegítő segítsen megértetni a szülőkkel, hogy a gyermek magától is fejlődik, és ezt a fejlődést meg kell tölteni tartalommal, nem akkor, amikor a problémák elmúlnak, hanem folyamatosan. Ha ezt akadályozzák, a gyerek később nem fogja megtalálni a helyét a társadalomban.

Harmadik-negyedik osztályban már kilépünk a 100-as számkörből, írásban végezzük az összeadást, kivonást, szorzást, osztást. Nemcsak a módszert tanuljuk meg, hanem rutinná is tesszük. Nem engedjük a kapkodást, szépen kell a műveletet

írni, helyesen kell a számokat egymás alá írni, olvashatóan és visszaolvashatóan, és el is kell tudni mondani. Meg kell figyelni a szabályokon túlmutató, egyszerűsítő összefüggéseket (pl. azokat a számokat párosítjuk össze, amelyek összege 10; 10-zel nem írásban szorzunk, hanem 0-t írunk a szám végére).

Az alsó tagozat végére mindenki ismeri a számok fogalmát, és biztonsággal végzi közöttük a négy alapműveletet, a jobbak fejben, a többiek írásban, rutinosan, hibátlanul. Nem attól lesz érdekes a matek, hogy énekelve adjuk elő, hanem attól, hogy mindenki elsajátítja.

Nem rendezünk matekversenyeket szövegolvasáshoz kötött feladatlapokkal. Olyan feladatokat tűzünk ki, amelyek szövegét fejben követik. Írj le egy számot! (Megvárjuk, amíg leírják.) Szorozd meg kettővel, írd le, amit kaptál! (Megvárjuk.) – És így tovább. Aztán növeljük a tétet: Szorozd meg 2-vel, és adj hozzá hármat! Stb.

Most nem megyek tovább a felső tagozatos matematika tanítására, mert a javaslat csak az alsó tagozatról szól. Nem azzal tesszük élménnyé a tanulást, hogy nem kezdjük el reggel 8-kor, hogy minden feladat után hosszú pihenőket tartunk, hogy kimegyünk az erdőbe faleveleket számolni, és leírjuk a pedagógiai programban, hogy ezen a héten falevélszámolást tartunk. Azzal tesszük élménnyé, hogy a gyerekek okosodnak, és örülnek ennek.

A pedagógustársadalomnak ki kellene állnia a tanulás fontossága mellett. Ezt helyettük senki nem fogja megtenni.

BOTTA MELINDA

Barátunktól, harcostársunktól búcsúzunk

Mély fájdalommal értesültünk, hogy örökre eltávozott barátunk és harcostársunk, Gulyás János, Borsodbóta polgármestere.

Nevét ismerték szerte az országban. Számtalan interjút készített vele a tőkés sajtó. Igyekeztek megfejtetni, hogy miként lehet egy ember tanácselnök, aztán közel négy évtizedig polgármester. Ezt még úgy ahogy meg tudták magyarázni, de arra már nem találtak feleletet, hogy a rendszerváltás utáni Magyarországon egy munkáspárti ember miként verhet ilyen mély gyökereket.

János tudott valamit, ami ma már nem divat, sokan nem is tudják, hogy mi az. Becsülte, tisztelte az embereket, értette a nyelvüket, ismerte gondjaikat. És az emberek szeretettel és megbecsüléssel válaszoltak.

Ő volt a település első embere, de tisztségét szolgálatnak tekintette, a közösség, az emberek szolgálatának. Egész életét az vezérelte, hogy munkát, tisztességes életet, biztonságot teremtsen Borsodbóta lakóinak. Nem vagyok politikus – mondta nem egyszer, valójában az volt, igazi népi politikus. Olyan, amilyennek kellene lennie mindenkinek, aki politikára adja a fejét.

A mai durva közéleti szokásokat elvetette. Tisztelettel viszonyult más pártok és szervezetek tagjaihoz. Képes volt összhangot találni az ózdi térség polgármestereivel és más közéleti szereplőivel. Nem azért vagyunk, hogy veszekedjünk, mondta, az emberek az elsők.

Az idén sikerült Borsodbótát a nemzetközi politikába is bevennie. Maga a Kínai Népköztársaság magyarországi nagykövete látogatott el a Kínai Sarok megnyitására. Tiszteljük Kínát, mondta a nagykövetnek, mert ott is az emberek az elsők.

Huszonhárom évesen lett a Magyar Szocialista Munkáspárt tagja. Kitartott a szocializmus eszméje mellett a rendszerváltás után is. Politikai családja a Munkáspárt lett. Ritkán szólalt meg üléseinken, de ha szót kért, védte és támogatta a Munkáspárt útkeresését, kitartó erőfeszítéseit.

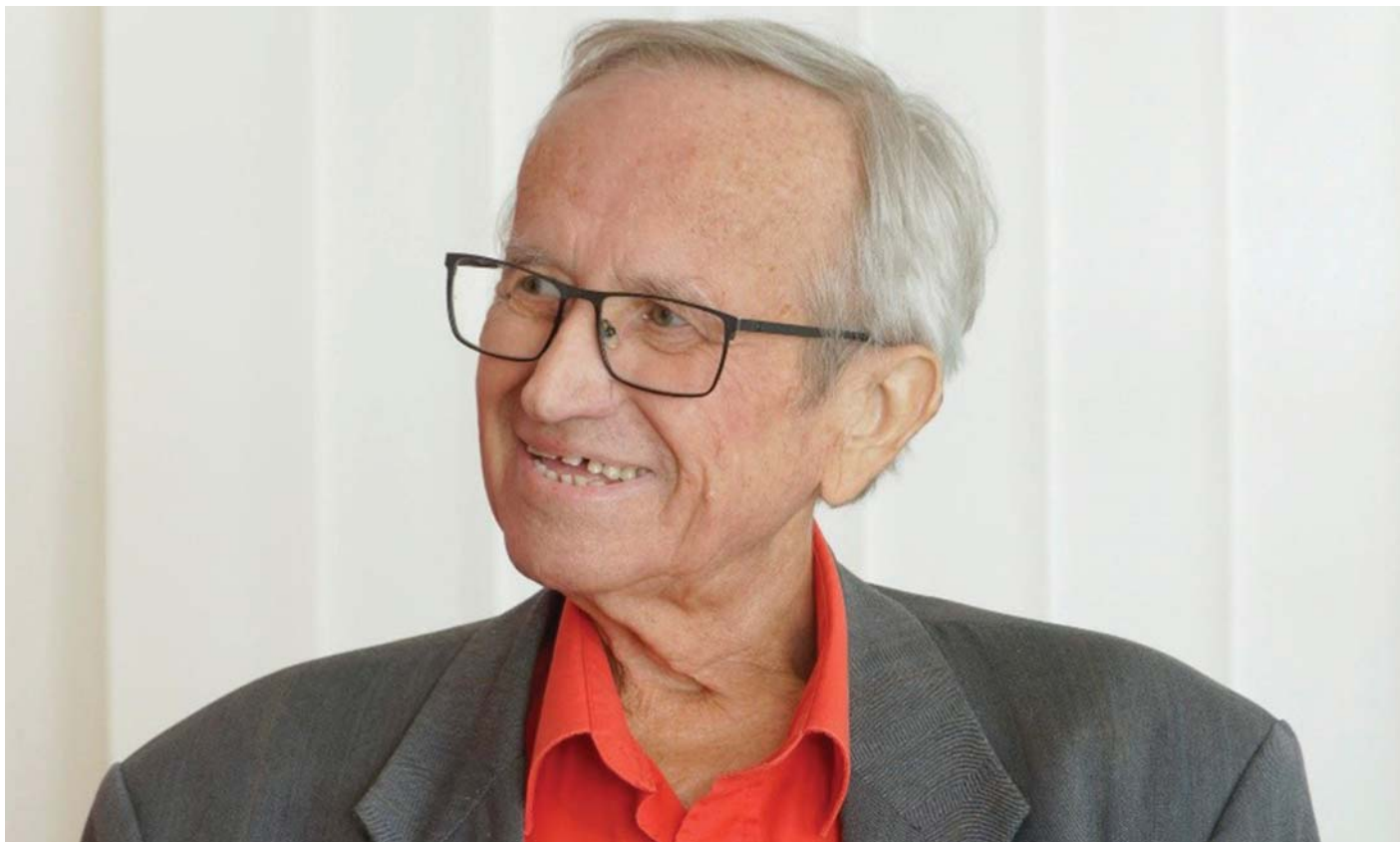
Borsodbótán, Ózdon és szerte a megyében hirdette a Munkáspárt igazát. Nem propagandával, hangzatos szavakkal, hanem tettekkel. Saját tetteivel! Sokan gondolták, hogy ha olyan a Munkáspárt, mint ő, akkor az nem lehet rossz párt.

Mi, a Munkáspárt tagjai példaképünknek tekintettük, tiszteltük szerénységéért, kitartásáért, elkötelezettségéért, emberségéért.

Hiányozni fog mosolya, humora. Nem felejtjük a közös ebédeket, a borospincéjét, ahol sok magyar és külföldi vendég is megfordult.

Részvétünket fejezzük ki a családnak, Borsodbóta önkormányzatának és minden lakosának.

Nyugodj békében, János, barátunk és harcostársunk!

Meghívó!

Minden érdeklődőt vár
a **Magyar Munkáspárt** az államalapítás évfordulója
alkalmából tartandó ünnepségre!

A rendezvény szónoka: **Thürmer Gyula,**
a **Magyar Munkáspárt** elnöke

Helyszín: Eger, Gárdonyi Géza tér
Időpont: 2026. **Augusztus 18. (kedd) 11 . óra**